

Podivuhodné vyprávění bývalého piráta Kolíska

Markéta Poživilová – Knihovna města Hradce Králové

Pomůcky:

knížka Václava Čvrtka – Podivuhodné vyprávění bývalého piráta Kolíska (např. Albatros, Praha, 1981)
větší polštář (později využít jako velryba)

starý slabikář

papoušek – jedno jakýkoliv (dřevěný, plyšový, možno i namalovaný)

Orffovy nástroje

Cíl:

Cílem besedy (v tomto případě spíše vyprávění) je seznámit děti s příběhem méně známé knihy Václava Čvrtka – Podivuhodné vyprávění bývalého piráta Kolíska. Probudit v nich zájem si tuto knihu přečíst a zároveň díky fantazii prožít její příběh tak trochu na vlastní kůži.

Úvod:

Na začátku rozdáme co největšímu počtu dětí (nejlépe všem) Orffovy nástroje, nebo alespoň něco, na čem se dají vyluzovat rozmanité zvuky – a pro začátek je schováme pod židličky, aby nás, když je teď ještě nepotřebujeme, nerušily. Zároveň si s dětmi domluvíme vlastní jednoduché signály:

jak přidat na hlasitosti a vyloudit zvuk opravdu hlasitý (např. bouře)

jak ubrat na hlasitosti a vytvořit úplně tichoučký zvuk (např. tiché šumění oceánu)

jak všechny zvuky okamžitě „vypnout“

Přivítáme děti v knihovně s tím, že si budeme vyprávět jeden napínavý příběh, který se odehrál před dávnými časy - asi tak, když jejich babičky a dědečkové byli ještě malí. A aby se nám příběh opravdu povedl, budeme ho vyprávět společně...

Důležité upozornění - v našem příběhu se může stát opravdu cokoli, proto se vůbec ničemu nemůžete divit. A první neuvěřitelná věc je ta, že si teď musíte představit, že jsem kluk a že mi je právě dneska 8 let. Jmenuji se Josef (Pepa) Kolísko a ten příběh je o mém naprosto neuvěřitelném dobrodružství. Vše se odehrálo proto, že jednu věc šíleně miluji a druhou naprosto nenávidím.

Nejvíce na celém světě miluji čokoládu – mléčnou čokoládu. *(Zde je možno se děti zeptat, jakou mají oni nejoblíbenější čokoládu)* a naprosto nenávidím čtení a dokonce ani neumím vůbec číst. *(Zde je možno se zase děti zeptat, co nejvíce nesnáší)*. No a právě v den mých 8 narozenin, se všechno nějak zvrtilo, i když všechno začalo hrozně nenápadně...

Dále vyprávíme příběh volně podle knížky. Vybíráme podstatné, nebo nějak zajímavé momenty a ty se snažíme s dětmi prožít a zahrát. Protože je knížka opravdu hodně útlá, dává nám to příležitost prožít si i zdánlivě jednoduché věci. S příběhem je možno během celého vyprávění pracovat, dotvářet ho, či upravovat. Stačí si zapamatovat jednoduché obrazy, které pak „oživíme“ a rozvineme v naší představě.

Příklad mých obrazů:

1. *(miluju čokoládu – nesnáším čtení a slabikář – knihkupec Rotrekl – nákup čokolády – co může způsobit knížka)*
2. *(piráti – lákání na čokoládu (píseň) – strašlivá proměna – moře – loď – velryba – kniha přes palubu)*
3. *(zavřen do podpalubí – přesolené moře – strážní koš – černá bouře – krájení velryby)*
4. *(Žvandra – kouzlo – papoušek – kniha)*

5. (Učím se číst – Slabikář zpěvníkem - ...)

Během vyprávění společně s dětmi dotváříme a prožíváme celý příběh. Zase záleží na každém vypravěči, které okamžiky z děje, se rozhodne zvukově, či pohybově proměnit.

Příklad mých proměn – děláme společně s dětmi:

běžím po schodech (dupání nohou), otvírám dveře (vrzání), šplouchání moře (Orffovy nástroje), pláč v podpalubí (příšerné brečení), krájení velryby (mlaskavý zvuk), pobyt ve strážním koši (foukání a houpání ve strážním koši – pohyb), bouře (dupání a hlasité použití Orffových nástrojů), tahání Žvandry z podpalubí (rozdáme si „neviditelný“ provaz a společně vytáhneme Žvandru ven), Žvandrovo kouzlo na bouři (společně vymýšlíme kouzlo na bouři a zakřičíme ho z plna hrdla), setkání s papouškem (křik papouška, mávání křídel, namáhavý let ...), setkání s velrybou (křik velryb, jak se dělá vodotrysk), učíme se číst (opakování jednotlivých slov ze slabikáře), slabikář zpěvníkem (zpíváme nahodilé pasáže ze slabikáře a děti opakuji - přidáme „johoho“ a bouříme na Orffovy nástroje)

Závěr je možno též pojmut individuálně a alternativně – podle toho, co je naším záměrem. V případě, že chceme děti pouze seznámit s málo známou knihou spisovatele Václava Čtvrťky – je možné dovyprávět příběh podle knížky až do konce.

Chceme-li však děti motivovat ke čtenářství (případně návštěvě knihovny) je dobré neprozradit, co se stane na poslední straně a děti nalákat na to, aby si knížku přečetly a dočetly samy.